

MISZELLEN

MARTIN L. WEST

AN ATOMIST ILLUSTRATION IN ARISTOTLE

Gen. et Corr. A 2. 315^b 9ff. (on Democritus and Leucippus) ἐπεὶ δ' ὤντο τάληθές ἐν τῷ φαίνεσθαι, ἐναντία δὲ καὶ ἄπειρα τὰ φαινόμενα, τὰ σχήματα ἄπειρα ἐποίησαν, ὥστε ταῖς μεταβολαῖς τοῦ συγκειμένου τὸ αὐτὸ ἐναντίον δοκεῖν ἄλλω καὶ ἄλλω, καὶ μετακινῆσθαι μικροῦ ἐμμειγνυμένου, καὶ ὅλως ἕτερον φαίνεσθαι ἐνὸς μετακινήθέντος· ἐκ τῶν αὐτῶν γὰρ τραγωδία καὶ κωμωδία γίνεται γραμμάτων.

Commentators have made up their minds that the phrase *τραγωδία καὶ κωμωδία* means 'a tragedy and a comedy', or 'Tragedy and Comedy' in general. So Philoponus¹, JOACHIM², BAILEY³, and FORSTER⁴. This cannot be right. It fails to illustrate the point just made, that the appearance of a thing may be fundamentally changed by the alteration of a single element, ἐνὸς μετακινήθέντος⁵; we expect an example from specific words, of the same order as the examples in Lucr. 1. 912—4,

*quo pacto verba quoque ipsa
inter se paulo mutatis sunt elementis,
cum ligna atque ignis distincta voce notemus,*

¹ Comm. in Arist. Gr. XIV (2), p. 24. 3 παράδειγμα τῶν προειρημένων ἐστὶ τοῦτο· τὰ γὰρ αὐτὰ στοιχεῖα μεταταττόμενα τοίως ἢ τοίως τὰ πολὺ ἀλλήλων διεστῶτα, τραγωδίαν φημι καὶ κωμωδίαν, ἐργάζεται.

² Aristotle on Coming-to-be and Passing-away, Oxford 1922, 72, "Tragedy and Comedy, though utterly contrasted in their effects on us, are really 'the same thing', i. e. composed of the same letters."

³ The Greek Atomists and Epicurus, Oxford 1926, 82: "a tragedy and a comedy might be written with the same letters".

⁴ In the LOEB Aristotle, "For a tragedy and a comedy are composed of the same letters".

⁵ μετακινέω means 'change', not 'transpose'; cf. the previous clause, and also ^b35 τροπῆ καὶ διαδιγῆ μετακινούντα τὸ αὐτὸ καὶ ταῖς τῶν σχημάτων διαφοραῖς, ἕπερ ποιεῖ Δημόκριτος. Gen. Animal. A 2. 716^b 3 δεῖ δὲ νοεῖν ὅτι μικρᾶς ἀρχῆς μετακινουμένης πολλὰ συµμεταβάλλει εἴωθε τῶν μετὰ τὴν ἀρχήν. δῆλον δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἐκτεµνομένων· τοῦ γεννητικοῦ γὰρ μορίου διαφθειρομένου µόνον ὅλη σχεδὸν ἢ μορφή συµμεταβάλλει . . . πολλὰ γοῦν συµμεταβάλλει μεταβαλλόντων ἢ θῆλυ καὶ ἄρρεν, ὡς ἀρχῆς μεταπιπτούσης. Eth. Nic. H 11. 1152^a 29 ἄψον γὰρ ἔθος μετακινήσαι φύσεως.

and Philoponus p. 23. 28—30, καὶ ἐν τῇ ἀπορροῇ δέ· μικροῦ ἀπορρέοντος ἀλλοῖον τὸ ὄλον γίνεται. εἰ γοῦν ἐκ τοῦ „ἀδυνάτου“ ἀφέλης τὸ α μόνον, τὸ „δυνατὸν“ ποιεῖς· ὥστε μικρὰ ἀπορροὴ ἐναντίον τῷ ἐξ ἀρχῆς τὸ καταλειφθὲν ἐποίησεν. Aristotle's expression itself points to this. If he had meant 'a tragedy and a comedy', he might have said γένοιτ' ἄν rather than γίνεται, and if he had meant 'Tragedy and Comedy', αἱ τραγωδίαὶ καὶ αἱ κωμωδίαὶ γίνονται.

The illustration must consist of a word in which the change of a single letter produces a strikingly different meaning. Instead of τραγωδία καὶ κωμωδία we should read τραγωδία καὶ τρυγωδία. The latter word, used by Aristophanes as an equivalent of κωμωδία, is glossed by κωμωδία in his scholia¹, and could easily have been replaced by it in the text of Aristotle. After γίνεται γραμμάτων we should add (πλὴν ἑνός). The intrusion of κωμωδία would make this qualification unintelligible and liable to be omitted, the sentence being reinterpreted in the sense which has become orthodox.

University College
Oxford

¹ Ach. 498; cf. Ath. 2. 40b, Anon. de comoedia in KAIBEL CGF p. 7; Hesych. τρυγωδεῖν κωμωδεῖν.

PIERRE VAN BENEDEN

POSEIDONIOS VON APAMEA, FR. 36
(Athenaios V, 214a—b)

Καὶ ὁ Ἀθηνίων ἱππέας ἐπαποστείλας οὓς μὲν ἐφόνευσεν, οὓς δὲ καὶ δεδεμένους κατήγαγε, δορυφόρους ἔχων πολλοὺς τῶν καταφρακτικῶν καλουμένων. Συνάγων δὲ καὶ ἐκκλησίας πολλάκις τὰ Ῥωμαίων φρονεῖν προσεποιεῖτο ... καὶ πολλοὺς αἰτίας ἐπιφέρων ὡς διαπεμπομένοις πρὸς τοὺς φυγάδας καὶ νεωτερίζουσιν ἐφόνευεν αὐτούς (F. JACOBY, Fr. Gr. Hist., Nr. 87, Fr. 36).

J. TOULOU MAKOS übersetzt den Satzteil συνάγων δὲ καὶ ἐκκλησίας πολλάκις τὰ Ῥωμαίων φρονεῖν προσεποιεῖτο: „(Athenion) behauptete, daß die Gefangengenommenen römerfreundlich wären“¹. Er lehnt die herkömmliche Übersetzung ab, die man z. B. bei C. MÜLLER antrifft: „Nonnumquam etiam convocatis concionibus, simulabat studium partium Romanarum (quo cognosceret aliorum voluntatem)“². U. VON WILAMOWITZ-MOELLEN-

¹ Philologus 110, 1966, 138—142.

² Fragmenta historicorum Graecorum, III, Paris 1859, 269. U. WILCKEN, Athenion 3, in Realencyclopädie, schließt sich dieser Interpretation an: „In den öffentlichen Versamm-